

Narodna Straža

IZLAZI SVAKE SUBOTE. — PRETPLATA IZNOSI GODIŠNJE DIN. 60. POLUGODIŠNJE I TROMJESEČNO RAZMJEerno. — ZA INOZEMSTVO DVOSTRUKO. — OGLASI PO CILJENIKU. — PISMA I PRETPLATA SE ŠALJU NA UREDNIŠTVO I UPRAVU „NARODNE STRAŽE“ ŠIBENIK, POŠT. PRET. 17. — RUKOPISE SE NE VRAĆAJU

BROJ 36.

ŠIBENIK, 10. RUJNA 1927.

GODINA VII.

Braćo, hrvatski izbornici!

Pokažite na izborima svoj ponos, svoju ljubav i odanost hrvatskom narodu!

Nemojte glasovati za velikosrpske stranke i frakcije! Nije Hrvat tko glasuje za Pribičevića, za radikalne frakcije i za srpsku zemljoradničku stranku! Oni će Vam obećati brda i doline; oni bacaju novac, peku ovnovinu i dijele kolače, ali nemojte dati svoga poštenog glasa za njih, jer se oni kad potkupljuju rugaju našoj sirotinji! Oni, koji su svu upravu i zakonodavstvo odvukli u Beograd i koji su učinili da mi Hrvati ne uživamo jednakopravnosti, ne smiju dobiti hrvatskih glasova! Hrvatski izdajica je onaj koji glasuje za stranke, koje imaju centralu u Beogradu i koje ne vode Hrvati!

Nemojte glasovati za rupaša i varalicu Stj. Radića! Radićevci opijaju po selima naš sirotinjski narod vinom! Oni se već toliko godina rugaju s teškom bijedom dalmatinskoga težaka. Sjetite se da 3000 Vaše braće godišnje mora da radi njihove nebrige ostavlja svoju Dalmaciju i svoj zavičaj!

Nemojte glasovati za »općinsku stranku« advokata Kožula! Njega na općini drže velikosrpski radikali, ne bi li on koji hrvatski glas predobio i tako štetovao jakim hrvatskim strankama. Nemojte se bojati, braćo, koji zavisite o šibenskoj općini, da će Vas tko proganjati, ako glasujete po svojem uvjerenju! Glasujte slobodno i ne bojte se advokata Kožula, jer on ne će moći ništa!

Glasujte svi u treću žaru za listu Hrvatske Pučke Stranke! Mi tražimo da bude poštivan seljak, radnik, obrtnik i činovnička sirotinja! Želimo da u ovoj državi ne vladaju advokatske stranke ili narodni gulikože, niti smušeni političari, nego Bog, Narod, Socijalna Pravda!

Živio Dr Ante Dulibić! Živio prof. Ivo Juras! Živio hrvatski narod! Živjela Hrvatska Pučka Stranka!

Za socijalnu pravdu!

Sutra su izbori za Narodnu Skupštinu. Izborna agitacija je pri koncu. U ponedjeljak će se strasti nevjerojatno brzo stišati i narod će stati otriježnjen nakon izborničkoga čina.

Mi, agitatori Hrvatske pučke stranke, prošli smo ovo dana hrvatskim selima i varošima, po kojima su razne stranke počele propisati novac, te zaludivati i otupijivati narod lutom omamom vina! Još se možemo provjeriti, tko više troši za opijanje izbornika; da li radikal ili glasovita „seljačka“ stranka radićevci, da li demokrati jedne ili druge boje. Kudgod smo prošli, naišli smo na užasne tragove izbornih psovaka; naišli smo na silno prostakstvo, kakvo naš pitomi narod nikad u svojoj kući vidio nije. Žaloso je, ali istinito, da izborni čin nije ono, što bi morao biti: politička škola naroda, već obična špekulacija s narodnim neznanjem i narodnom bijedom.

Da tako dugo to ići ne smije, više je nego jasno. Hrvatski narod mora da se otrese onih, koji ga varaju, mora da napusti one, koji mu ništa ni u gospodarstvu ni u zakonodavstvu nijesu dali, i da pođe putem pravde i političkoga razbora.

Borba, koju vodi Hrvatska pučka stranka u ovoj državi, jest borba za socijalnu, društvenu pravdu. Kod nas vlada prema narodu nepravda. Seljak nema mogućnosti, da se uspješno dobro gospodarski razvija, jer je, čini se, glavni gospodarski rad izdavanje pasosa za Ameriku i Australiju; radnik nema potpune zaštite i osiguranja, a sirotinja teškom mukom dolazi do kruha; činovnici, obrtnici i drugi staleži životare i ne vide napretka. Kod nas skoro četvrtina svih troškova državnoga proračuna iscrpljuje militarni aparat; u zakonodavstvu idemo k reakcionarnim uzorima: dok druge države n. pr. nastoje, da narodni sud, porotu, što više upotpune, kod nas žele, da je ukinu. Sve to su samo male pojave i dokazi, da se kod nas nije išlo niti ide putem društvene pravde.

Komu je stalo do boljšega života i mira, neka glasuje za Hrvatsku pučku stranku i neka prigripi njezin program! Naša stranka nije jedan osamljen pojav u svijetu. S istim programom rađe u Češko-slovačkoj, Austriji, Njemačkoj, Belgiji, Sloveniji, Nizozemskoj itd. brojne druge nama blize stranke, koje su mase naroda prigrlile i koje su podupirane od stotina hiljada i milijuna državljana uređile državu, državne financije i zakonodavstvo. Naša stranka želi svjetski mir i razoružanje duha i ruku; protiv militarističkih težnja naša stranka naglašava potrebu sloge i ljubavi svih naroda; mi tražimo za sve pokrajine Jugoslavije autonomiju; financije i zakonodavstvo; mi tražimo, da se državnom pomoću digne narodno gospodarstvo i tako pomogne seljaku; tražimo socijalizaciju tvornica, rudokopa, vodenih anaga itd. na taj način, da čisti dobitak ne ide na gospodske ličnice i barabe, nego na radničku sirotinju; tražimo brzu upravu i sudstvo i poštenje u njima. To su programatska načela Hrvatske

pučke stranke i tko tako misli i osjeća, neka ide s nama, neka glasuje za nas, a protiv onih ljudi

Velika skupština

Jučer u petak uvečer održala je šibenska organizacija Hrvatske pučke stranke u velikoj dvorani Badžane svoj veliki izbornički sastanak. Dvorana i hodnici do nje bili su dupkom puni, tako da se i u dvorištu natisnuo svijet. Računa se da je bilo 300-400 odraslih izbornika.

Sastanak je otvorio kotarski kandidat HPS g. Vl. Kulić, koji se u odlujem govora osvrnuo na stanje Hrvata u državi, te predao riječ bivšem nar. zastupniku Šibenika dru Anti Dalibiću, kojega su studišinari dočekali oduševljenim „Živio!“

Dr Dalibić označio je uvodno značaj izbora. Izborni čin državljanina odlučuje o ratu i mira, o državnom gospodarstvu, o zakonima. Budući da mandat označuje narodnu panomću, narod treba da to punomoćstvo dađe ljudima čestitim i dobrim, pogotovu kad se radi o sreći, napretku i blagostanju pojedinca i čitave države. Govornik očitava programatska načela Hrvatske pučke stranke, koja su stranku uzdržala. To su hrvatstvo živo i nepokolebivo i kršćanstvo. Stoga što je naša stranka na tim načelima, nema kod nas mržnje, nema borbe, nema krivog prislanja i izdajstva. Naša stranka propovijeda jedna ideja i narod je to dobro osjećio. Narod je ostao srcem i dušom uz Hrvatsku pučku stranku, i ako je tijekom časovito kolebao između drugih stranaka. Narod nije zamrzio na vođe i istaknute ljude stranke, nego im još i danas iskazuje svako priznanje i poštivanje. Dr Dalibić prikazuje odsutnog nosioca liste prof. Jurasa, kao čovjeka koji će znati da za narod radi i pregara i kliče

Veliki sastanak HPS u Vodicama

Na Malu Gospu održala je Hrvatska pučka stranka veliki politički sastanak Hrvata-Vodičana. Zabrana javnih zborova učinila je, da sastanaka nisu mogle prisustvovati sve mase, jer su i najveći vodički lokali bili pretijesni, da primre brojne stotine hrvatskih izbornika.

U zatvorena dvorištu otvorio je u 9 sati veliki pouzdani sastanak bivši načelnik Vodica g. Krsto Skočić. U početku je sastanaka prisustvovalo preko 300 ljudi, a narod je sve to jače nadolazio. G. Skočić je pozdravio narod i predao riječ izaslaniku stranke g. B. Dulibiću. Jedva je g. Dulibić počeo da sred opće pažnje govori, jedan žandarmerijski organ je prekinuo govornika, zabranio sastanak, unatoč tome, što je održan unutar zatvorenih zidova, te domeinuo, da pouzdanom sastanku mogu prisustvovati samo pristaeše stranke (!) i to uz zatvorene prozore. Nakon kratkog objašnjavanja sastanaka je uz ogromno učešće naroda nastavljen u dvorani Bratske Kuće.

G. Dulibić je uvodno očitao značaj državne politike. Težak i radnik mora da oštroumno i trijezno prate razvoj državne politike, jer to nije ništa drugo nego gospodarenje njihovim novcem i stvaranje zako-

skupina, koje lažu, varaju, obećavaju, bježe u rupe, opijaju narod vinom i djakonijama.

Sutra svi glasujte u treću žaru Hrvatske pučke stranke!

HPS u Šibeniku.

nosioocu liste oduševljeni „Živio“, što dvorsna dugim oduševljenim odobravanjem prihvaća. Govornik biva dugo akklamiran.

U ime šibenskih agitatorâ stranke govori g. B. Dalibić, koji se osvrće na prošle borbe hrvatskoga naroda. Mi danas doživljavamo iste slike, koje praža hrvatska historija. Sred goleme korupcije, kroz teška omama vina, kojim opijaju bezdašnici narod, ne žalimo što se moramo boriti za hrvatski narod i socijalnu pravdu. Hrvatski Petar Svačić je morao da pane pregežen na Gvozdu, jer nije imao dostatne potpore naroda, nego čak i svoju rođenu hrvatsku braću na strani tudina, ali je zato postao danas svijetlim licem našeg naroda; težak Mate Gabec je morao ostavljen, sam, tučen od svoje rođene hrvatske braće sjesti na usijan prijesto, da danas bude poštivan kao najveći naš mučenik; i Eugen Kvaternik je doživio narodni nehaj, da danas u svoj svojoj veličini uskrsne: I naša Hrvatska pučka stranka će tako ustati! (Veliko odobravanje). Ona je tu, jer to traži narodno stanje. Čim hrvatski narod bude srećan u zadovoljstvu, mira i blagostanju, onda ne će više trebati Hrvatske pučke stranke, jer će čitavi hrvatski narod biti živ u idejama Hrv. pučke stranke! (Tako je! Odobravanje).

Govorio je još tajnik Silov, a onda je g. Vl. Kulić završio skupštinu oduševljenim pozivom naroda da ne glasuje u četiri velikokorpske i dvije lažihrvatske žare, već samo u treću žaru Hrvatske pučke stranke.

Sastanak je završen „Lijepom našom“ i velikim oduševljenjem.

nodavstva za njihov život. Govornik crta jakim potezima sadašnje stanje državnoga gospodarstva i zakonodavstva, što se radi neslomivosti argumenata duboko doima slušače. Hrvatska pučka stranka traži autonomiju radi naroda samoga, jer ne možemo lako podnašati centralističku samovolju. Hrvati treba da 11. rujna ponovno ustrajno ostanu kod svojih decentralističkih težnja.

Razlaganje g. Dulibića su prisutni primili s odobravanjem, pa su i pristaeše drugih stranaka priznali, da su riječi delegata stranke sasvim prave te da stoji visoko nad lažima, zavaravanjima i korupcijom radićevaca, radikala i demokrata. Vodice će o voga puta dati do sada najveći broj glasova Hrvatskoj pučkoj stranci.

Sastanak u Murteru.

Na Malu Gospu 8. t. mj. Nikola Mudronja s još jednim odaslanikom HPS iz Šibenika održao je prisutnim biračima govor o programu HPS i opisao rdavi rad drugih stranaka. Oduševljeno se klicalo HPS i obećalo se porađiti, da nedjeljni izbori donesu Hrv. Pučkoj stranci što veći uspjeh u Murteru.

Sastanak HPS u Zloselima.

Póslije podne održala je HPS pouzdani sastanak u Zloselima. U mjestu vlada kod naroda lični teror

i izborna korupcija. Na osobiti način radikali i radićevci vinom opijaju narod! Narod je ustrašen. Stoga je g. B. Dulibić u svojim izlaganjima pozvao narod, da bude miran i da svako izbornom mito, koje mu turaja i narivavaju, ne odbija. To je i onako naroda, makar preko pedesete ruke, odneseno.

Sastanak u Primoštenu.

U četvrtak 8. t. mj. izaslanici Hrv. Pučke Stranke sa kot. kandidatom Vladom Kulićem i don Antom Radićem na čelu posjetili su Primošten i održali uspješni pouzdani izborni sastanak.

Prvi je govorio Vl. Kulić, koji je u svom odlujem govoru prikazao našu unutarnju političku situaciju, protumačio program HPS, te očitao s jedne strane pogubnu i štetnu politiku Radićeva, a s druge kobne posljedice centralističkog uređenja države na temelju vidovdanskog ustava te kako bi naša država morala biti preuređena na temelju autonomija, — koje traži HPS — da i Hrvati dođu do svojih političkih, gospodarskih i kulturnih prava. Svoj govor je svršio uz burno odobravanje svih prisutnih.

Nato je uzeo riječ domaći sin don A. Radić, koji je živim bojama opisao teško stanje naroda i važnost ovih izbora, te naglasio važnost birača, da svi pristupe na izbore i svoje glasove dadu HPS, a ne onim ljudima i strankama koji za čitavih ovih 8 godina su varale narod raznim obećanjima a nijesu ništa dobra za narod učinile. HPS dnevno jača, jer se oslanja na dvama: hrvatskoj i katoličkoj misli te nesebičnoj ljubavi za našim siromašnim seljacima. Podvrgava oštroj kritici rad i program drugih stranaka, napose izdajničku Radićeva politiku te pozivlje prisutne da u nedjelju svi glasuju za hrvatske i kršćanske kandidate, koje predlaže HPS, agarni, da će oni biti pravi zastupnici.

Sastanak je svršio uz najveće oduševljenje i klicanje Hrv. Pučkoj Stranci i njezinim vođama. Svi prisutni su priznali da im još nitko nije tako iskreno i istinito govorio, pak su požalili, što radi zabrane vlasti nije bilo moguće održati javnu skupštinu, da sav narod to čuje. Obećali su do nedjelje porađiti, da HPS i u Primoštenu dobije što više glasova.

Sastanak u Krapnju.

Isti izaslanici stranke održali su popodne vrlo uspješni izborni sastanak u Krapnju u kući starog pučanina Ante Milutina. Na sastanku su govorili Vl. Kulić i don Ante Radić. Njihovi lijepi govori o programu HPS, radu drugih stranaka, važnosti ovih izbora, te dužnostima i vlastitostima pravih narodnih zastupnika saslušali su prisutni s velikim oduševljenjem i odobravanjem te su svikolici oduševljeni glasovali za Hrv. Pučku Stranku.

Tražim stan

od 1 ili 2 sobe i kuhinje sa 1. odnosno 15. oktobrom. Pisane ponude na Upravu ovoga lista pod značku „Oktober“.

Vlasnik, izdavaatelj i odgovorni urednik Ante Erga. — Tisak Pučke Tiskare u Šibeniku — (Predstavnik: Jerolim i Vjekoslav Matačić).